

Doepark Nooterhof Zwolle Bruisend groen, midden in de stad

Het verwaarloosde park wordt helemaal opgekalefaterd: jongeren snoeien de wilgen

Park De Nooterhof in Zwolle lag er een paar jaar geleden nogal verwaarloosd bij. Momenteel wordt er volop gewerkt door scholieren en studenten van alle niveaus en diverse richtingen, die het park helemaal klaarstomen voor actief gebruik.

Met als doel jongeren meer variatie en mogelijkheden bieden om met de natuur in contact te komen, is in Zwolle park De Nooterhof heringericht tot Doepark Nooterhof. Een initiatief van ROC Landstede dat navolging verdient. Op termijn moet het project, dat onder meer door APS wordt ondersteund, uitgroeien tot een praktisch kenniscentrum voor groen en duurzaamheid. Een centrum waar on-

“Als we niets doen, is er in 2050 een generatie die niet meer weet wat natuur kan betekenen en wat je de natuur kan aandoen.”

Minister Gerda Verburg, sept. 2007 in BN/De Stem.

derwijs, (vrijwilligers)organisaties en burgers elkaar kunnen ontmoeten.

Natuur centraal

Veel Nederlandse jongeren groeien, zeker als ze in de stad wonen, op tussen asfalt en beton. Grote groepen komen zelden in een bos, hebben nauwelijks een idee waar ons voedsel vandaan komt en krijgen geen kans zich in een natuurlijke speelomgeving uit te leven. En dat terwijl het ervaren van de natuur van levensbelang is. Daarmee leg je namelijk de basis voor duurzaam gedrag, met verantwoordelijkheidsgevoel en respect voor de omgeving.

Het bruist van de activiteiten aan de Goertjesweg in Zwolle. Nu aan het einde van de bouwfase, straks bij de officiële opening in voorjaar 2009, en nog jarenlang is de bedoeling. Een deel (5 procent) van de activiteiten is bekostigd met Rigo-geld, dat begin 2007 bij het ministerie van LNV werd aangevraagd. Doel van het oude en van het vernieuwde park is: natuur en milieu centraal.

Mierennest van werkers

De medewerkers in en om het Doepark zijn voornamelijk mbo-leerlingen en hbo-studenten. Zij werken veelal in teams van verschillende opleidingen en niveaus en soms opereren ze als leerbedrijf met een specialisme, zoals leerlingen van De Groene Welle die een deel van de aanleg en het onderhoud van het park op zich nemen. Leerlingen praktijkonderwijs assisteren straks weer bij het blijvend onderhoud van het park, tijdens een langlopende stage.

Alle mbo-opleidingen uit Zwolle werken mee in het Doepark, de leerlingen verrichten er prestaties in groen onderhoud of ze organiseren educatieve activiteiten, bedienen gasten in het theehuis, richten educatieve tentoonstellingen in en begeleiden kleuters en schoolkinderen tijdens een middag in het *skills lab* of oerddorp. De betrokken hbo-studenten

zijn afkomstig van de CAH Dronten, Hogeschool Windesheim Zwolle en Hogeschool Larenstein.

Voor leerlingen praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo biedt het park mogelijkheden genoeg voor het vervullen van de maatschappelijke stage.

Jongeren verrichten als onderdeel van hun opleiding dus veel echt = werk. Hierbij werken zij samen met de staf van het Doepark en volwassen vrijwilligers en potentiële bezoekers. Zo versterkt het Doepark de relatie tussen diverse (leeftijds)groepen en natuur en milieu.

Heel veel te doen

Om het Doepark heen functioneert een zeer groot netwerk van scholen, buurtverenigingen, maatschappelijke en vrijwilligersorganisaties op het gebied van natuur, milieu en zorg. Zorginstellingen, een woningbouwvereniging, het waterschap, Staatsbosbeheer, IVN en daarnaast bedrijven als Essent, Vitens en veel midden- en kleinbedrijven doen mee. APS verleende steun bij het opzetten van het park door met de betrokken organisaties en bedrijven leerwerkprestaties te ontwerpen. Met drie scholen voor praktijkonderwijs werd een stagepilot opgezet.

Het aanbod in het openbare Doepark wordt zeer divers. Na de opening volgend voorjaar zullen er wisselexposities en workshops over natuur en milieu zijn. In het theehuis kun je kruidenthee drinken en een gebakje eten, gemaakt met producten uit de tuin. In oktober start hier een horeca-leerbedrijf. Het park beschikt al over een kruidentuin en een boomgaard met oude fruitrassen en een natuurbelevingspad. In het bos zijn grienden aangelegd en er komt een historische hoek waar basisscholieren een dagje kunnen meemaken hoe de Bata-vieren leefden. Er zijn speciale thematuinen ontwikkeld waar mensen in een rolstoel kunnen tuinieren. De bouw van

het duurzame tentoonstellingsgebouw, het *Earthship*, is vrijwel voltooid. Bij het park horen een dagverblijf voor jonge kinderen, een zorgboerderij, een *skills lab* en een expositieruimte. Er komt nog een bewegings(zweet)route... te veel om op te noemen.

In het park worden cultuurtuinen aangelegd met groenten en kruiden voor bijvoorbeeld de Turkse, Surinaamse, Italiaanse en oud-Hollandse keuken. Vaders en moeders die lid zijn van de buurtvereniging zullen de tuinen verzorgen. Als onderdeel van een stage worden leerlingen havo en vwo betrokken bij aanleg en onderhoud van de tuinen. Zij leren producten kennen die

Een van de vele activiteiten in het park: kijken wat er groeit en bloeit

Kennismaking met Doepark

Donderdag 25 september 2008 is er een symposium op het Doepark Nooterhof in Zwolle, ter kennismaking met dit project. Het park is namelijk een voorbeeldproject voor veel gemeenten. Ook aoc's zijn van harte uitgenodigd met eigen ogen te komen zien hoe binnen de stad de natuur een vaste plek krijgt, door middel van een grootschalig project van onderwijs, bedrijven en instellingen samen.

“Er zijn steeds meer aanwijzingen dat kinderen die in een natuurlijke omgeving opgroeien heel anders omgaan met natuur dan kinderen in de stad.”

Klaas van Egmond, directeur Milieu- en Natuurplanningsbureau, 2007

door mensen met verschillende culturele achtergronden worden verbouwd en gegeten. Ze gaan Turks of Sura-naams eten bij een gezin in de buurt. Ook organiseren zij samen met de leden van de buurtvereniging een multiculturele maaltijd.

Externe opdrachten

Onderzoeksgroepjes vo-mbo-hbo voeren in opdracht van de landelijke Gehandicaptenraad een onderzoek uit naar de toegankelijkheid van het park voor mensen met een visuele of motorische beperking. Het park moet voor deze doelgroep optimaal toegankelijk zijn en zo comfortabel mogelijk. Groepjes leerlingen wandelen samen met een vrijwilliger met een beperking door het park. (Tegenover het park staat een revalidatiecentrum.) Vervolgens bespreken zij de toegankelijkheid van het park, de gebouwen en activiteiten. Hoe zit het met drempels, liften en paden? Welke voorzieningen zijn nodig om

zelfstandig gebruik van het park te kunnen maken? Hbo'ers hebben de onderzoeksvragen opgesteld en verwerken de gegevens uit het onderzoek; mbo'ers Zorg houden tijdens de wandeling de behoeften van de mensen in de gaten en helpen ze. Zo werken leerlingen van alle niveaus samen, van 'werkers' tot 'managers'.

Nu en in de toekomst blijven er externe opdrachtgevers komen, bijvoorbeeld basisscholen die een natuurverkenning rond de school willen organiseren en hiervoor een *toolbox* laten samenstellen. Het waterschap dat om een wandelroute vraagt of de bomenvereniging die assistentie zoekt voor de actie 'Boom zoekt kind'. □

Meer informatie of aanmelden voor een bezoek bij: Hans de Jong, projectleider Doepark, hadejong@landstede.nl; Dhyan Vermeulen (APS), d.vermeulen@aps.nl of (06) 25 05 19 57 en Peter van Wijk (APS), p.vanwijk@aps.nl of (06) 25 05 16 30